

Korte mededelingen Korte mededelingen Korte me

Nieuwe vondsten van *Brachynotocoris puncticornis* in Nederland (Heteroptera: Miridae, Orthotylinae)

De miride *Brachynotocoris puncticornis* Reuter werd in 1989 nieuw voor de Nederlandse fauna gemeld op basis van vondsten in Wageningen (Aukema, 1990). Deze op gewone es (*Fraxinus excelsior* L.) en pluimes (*Fraxinus ormus* L.) levende soort werd in de stad zowel op licht gevangen als van gewone es geklopt.

Brachynotocoris puncticornis blijkt in ons land echter op meer plaatsen voor te komen. Zelf ving ik haar op licht ten oosten van de Wageningse Berg op het landgoed Oranje Nassau's Oord: in 1991 op 5 augustus 7 ♂♂, op 6 augustus 4 ♂♂ en 1 ♀ en op 22 augustus 1 ♂ en in 1992 op 19 juli 15 ♂♂ en op 25 augustus 1 ♂. In de onmiddellijke omgeving van de vangplaats groeien overigens nergens essen.

K. Alders, Arnhem, ving op 22 juli 1992 42 ♂♂ en 5 ♀♀ en op 8 augustus 1992 1 ♂ op licht in het heidegebied van Delhuijzen ten noorden van Arnhem. Ook hier bevinden zich tot op enkele kilometers afstand van de vangplaats geen essen.

Kennelijk is *B. puncticornis* tijdens gunstige weersomstandigheden in staat om 's nachts betrekkelijk grote afstanden vliegend te overbruggen. Vliegactiviteit speelt bij deze soort dan ook vermoedelijk een belangrijke rol bij de recent geconstateerde uitbreiding van het areaal in noordelijke en oostelijke richting (Aukema, 1990; Göllner-Scheidung, 1991). Of vrouwtjes, zoals de vangsten suggereren, minder vliegen, dan wel in mindere mate door licht worden aangetrokken, is in dit verband een intrigerende vraag.

De dichtstbijzijnde vindplaats in Duitsland bevindt zich in de omgeving van Moers (Noordrijn-Westfalen) op geringe afstand van de Rijn (Munk, 1986). De meest noordelijke vindplaats is de omgeving van Berlijn (Göllner-Scheidung, 1991).

voor de Nederlandse fauna (Heteroptera: Miridae, Orthotylinae). – *Ent. Ber., Amst.* 50: 15-16.

GÖLLNER-SCHIEDING, U., 1991. Neufunde von Heteropteren für den östlichen Teil Deutschlands (Insecta, Heteroptera: Miridae et Microphysidae). – *Faun. Abh. st. Mus. Tierk. Dresden* 18: 91-92.

MUNK, C., 1986. Beitrag zur Heteropterenfauna von Hecken, Rainen und landwirtschaftlich genutzten Flächen bei Moers (Niederrhein). – *Decheniana* 139: 241-252.

Berend Aukema, Plantenziektenkundige Dienst, Postbus 9102, 6700 HC Wageningen.

Halictus scabiosae (Hymenoptera: Apidae, Halictinae) uitgezet op de Sint-Pietersberg: faunavervalsing of faunaherstel?

Na de vangst van een wijfje van *Halictus scabiosae* Rossi door J. Cremers bij Gronsveld op 13 juni 1935 (nu in het Natuurhistorisch Museum Maastricht) werd deze fraaie bij niet meer uit Nederland gemeld totdat de auteur in de periode van 16 tot 24 augustus 1986 enkele wijfjes en mannetjes aantrof in de ENCI-groeve in de Sint-Pietersberg bij Maastricht. Helaas werd net dat deel in de winter van 1987 op 1988 ten behoeve van de cementwinning van de deklaag ontdaan, waardoor de soort wel verdwenen zal zijn.

Op het Belgische deel van de Sint-Pietersberg komt de soort echter nog wel voor, op één plaats is zij zelfs talrijk. In september 1991 bracht de auteur drie paartjes over naar een geschikt deel van 'onze' Sint-Pietersberg.

In de voorzomer van 1992 was er geen enkel wijfje te bekennen, maar tussen 3 juli en 28 augustus 1992 vlogen er talrijke wijfjes rond, terwijl de mannetjes tussen 22 juli en 16 september volgden. Na deze perioden werden incidenteel nog waarnemingen gedaan; de laatste dateert van 3 oktober 1992. Bijna alle exemplaren vlogen op grote centaurie (*Centaurea scabiosa* L.), een mannetje vloog op wilde peen (*Daucus carota* L.) en een wijfje werd in een vangtent aangetroffen.

B. A. (V.) Lefeber, Brusselsestraat 38, 6211 PG Maastricht.

Literatuur

AUKEMA, B., 1990. *Brachynotocoris puncticornis* nieuw